

Sida i svenskarnas ögon 2010

- en undersökning bland svenskar över 15 år, bosatta
i Sverige om synen på bistånd och Sida

Inledning

Gullers Grupp har på uppdrag av Sidas kommunikationsavdelning genomfört en undersökning bland allmänheten kring bilden av och förtroendet för Sida.

Sifo har intervjuat 1000 personer i den svenska allmänheten, över 15 år och bosatta i Sverige. Undersökningen genomfördes under perioderna 25-28 oktober och 1-4 november 2010. Insamling och bearbetning av data har gjorts av Sifo i deras omnibusundersökning. Denna rapport är sammanställd av Gullers Grupp.

Stockholm i december 2010

Annika Sjöberg
Gullers Grupp Informationsrådgivare AB

Innehåll

Inledning	2
Sammanfattning	4
1. Kännedomen om Sida fortsatt hög Få unga vet att Sida är en myndighet	6
2. Sida associeras till hjälp i fattiga länder Hälften känner till hur biståndet används	7
3. Sida och Röda Korset top of mind Låg kunskap om var information om bistånd finns	9
4. Stark tilltro till Sidas arbete med bistånd Lejonparten vill stärka Sidas inflytande över biståndet	10
Appendix	16

Sammanfattning

I denna rapport beskrivs allmänhetens syn på Sveriges bistånd till utvecklingsländer och förtroendet för Sidas arbete med bistånd. Men även förtroendet för frivilligorganisationers arbete med bistånd redovisas i rapporten.

Kännedomen om Sida fortsatt hög. 79 procent av svenskarna känner till Sida. Ju högre utbildning personer desto högre kännedom. Kunskapen om vad Sida är för en typ av organisation är lägre än kännedomen, och det är fler i år som säger att de tror att Sida är en frivilligorganisation, 32 (27) procent.*

Få unga vet att Sida är en myndighet. Bland yngre under 30 år är det endast 26 procent som anger att Sida är en myndighet. Kunskapen om att Sida är en myndighet är störst bland personer över 50 år. En relativt stor grupp, 17 procent, kan inte besvara frågan.

Sida associeras till hjälp i fattiga länder. Det första 73 procent av svenskarna tänker på när de hör Sida är ord som antingen kan kopplas till hjälp i fattiga länder eller till bistånd på något sätt.

Hälften känner till hur biståndet används. 50 procent av de intervjuade säger sig känna till att biståndet utgör en procent av BNP och att en del av det svenska biståndet kanaliseras via EU för ett gemensamt biståndsarbete, vilket är en ökning med sex procentenheter sedan förra mätningen då 44 procent kände till detta.

Sida och Röda Korset top of mind hos svenskarna. 17 procent anger att de först skulle vända sig till Sida och 16 procent till Röda Korset. Läkare utan gränser och Rädda Barnen väljer fem respektive sex procent i första hand.

Låg kunskap om var information om bistånd finns. Andelen som inte vet eller vill uppge en verksamhet som de kan söka information om bistånd från ökar från 32 procent till 38 procent. Utbildningsnivå spelar stor roll. Personer med högre utbildning skulle betydligt oftare än andra vända sig till Sida. Omkring hälften av de grundskoleutbildade och gymnasieutbildade anger att de inte vill svara eller inte vet var de ska vända sig.

Stark tilltro till Sidas arbete med bistånd. 82 procent av de tillfrågade anser att Sida på det stora hela gör ett bra arbete. Drygt hälften, 57 procent svarar att de har förtroende för Sidas kontroll och uppföljning av biståndet. 73 procent anger att de har förtroende för att Sida tar beslut om hur biståndet ska användas grundat på expertis och analys.

Sida bör ha inflytande över hur biståndet används. Det finns en stark övertygelse om att Sida bör ha inflytande över vad pengarna används i de länder som får bistånd. Hela 86 procent instämmer i detta.

Sverigedemokrater skiljer ut sig. Bland de personer som anger att de röstar på Sverigedemokraterna är det endast fyra procent som anser att Sida på det stora hela gör ett bra arbete. Däremot instämmer över 80 procent av personer som anger att de röstar på Sverigedemokraterna att Sida bör ha inflytande över vad pengarna används till i de länder som får bistånd. Sannolikt är det en signal om bristande tilltro till mottagarländernas förmåga att hantera biståndspengar.

* Siffror inom parentes visar jämförbar siffra från förra årets mätning

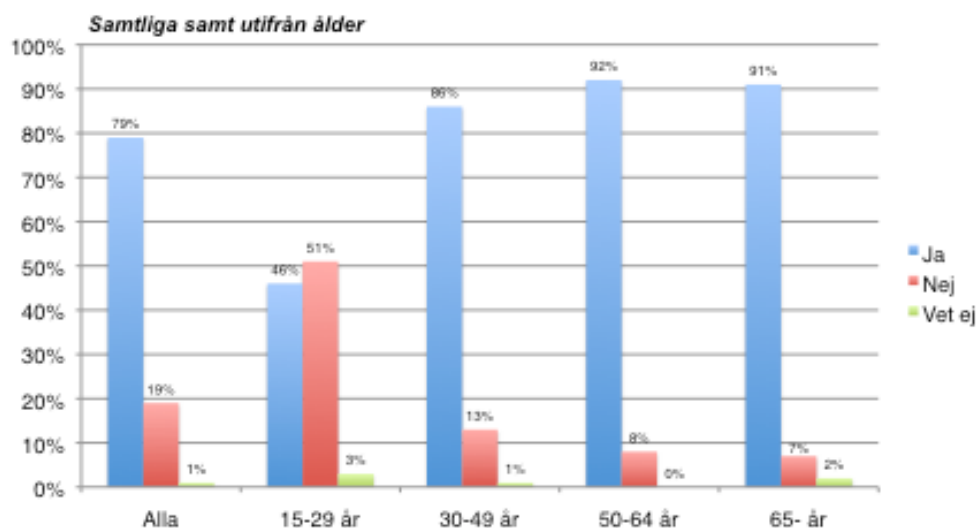
1. Kännedomen om Sida fortsatt hög

I årets mätning säger 79 (84) procent att de känner till Sida. Kännedomen bland yngre än 30 år är lägre. Endast 46 (49) procent säger att de känner till Sida. Bland äldre är kännedomen fortsatt mycket hög, 91 procent.

Utbildningsnivå har också betydelse. Mönstren är desamma som tidigare, ju högre utbildning man har desto högre kännedom har man om Sida. Bland personer med enbart grundskoleutbildning är det i år 66 (76) procent som känner till Sida. Bland gymnasieutbildade är siffran högre, 78 (76) procent har kännedom om Sida. Bland personer med högskoleutbildning är kännedomen högst, 94 (95) procent.

När de svarande har fått ange vilket parti de röstar på skiljer de som röstar på Sverigedemokraterna ut sig. 62 procent av sverigedemokraternas väljare har kännedom om Sida. Bland övriga partier ligger kännedomen väsentligt högre och toppas av kristdemokraternas väljare med 100 procents kännedom.

Har du hört talas om en organisation som heter Sida?

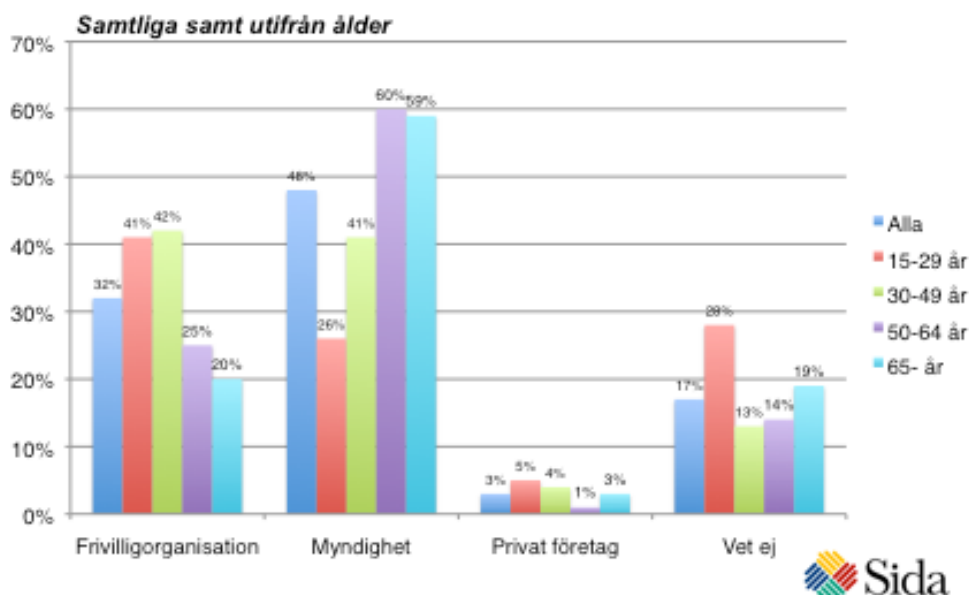
Få unga vet att Sida är en myndighet

Kunskapen om vad Sida är för en typ av organisation är lägre än kännedomen, och det är något fler i år som säger att de tror att Sida är en frivilligorganisation, 32 (27) procent. Ungefär hälften, 48 procent, vet att Sida är en myndighet. Det är en minskning jämfört med förra året då 55 procent sade sig veta att Sida är en myndighet. Bland yngre under 30 år är det endast 26 (27) procent som anger att Sida

är en myndighet. Kunskapen om att Sida är en myndighet är störst bland personer över 50 år. En relativt stor grupp, 17 (14) procent, kan inte besvara frågan.

Det finns en märkbar skillnad mellan personer som arbetar i offentlig respektive privat sektor, där offentliganställda i högre grad vet att Sida är en myndighet. Utbildningsnivå ger även i årets mätning visst utslag i resultaten. Bland personer med högre utbildning är det 61 (65) procent som vet att Sida är en myndighet, jämfört med 43 (53) procent av personer med grundskoleutbildning och 38 (38) bland dem som har gymnasieutbildning.

Är Sida en frivilligorganisation, en myndighet eller ett privat företag?

2. Sida associeras till hjälp i fattiga länder

När vi ber de intervjuade att ange det första de tänker på när de hör Sida anger den absoluta majoriteten, 73 (74) procent, ord som antingen kan kopplas till hjälp i fattiga länder eller till bistånd på något sätt. Knappt en av fem, 16 (17) procent, anger ett annat öppet svar. Ungefär hälften av dessa öppna svar är negativa kommentarer på olika sätt och det man upplever som dålig kontroll av biståndsmedel.

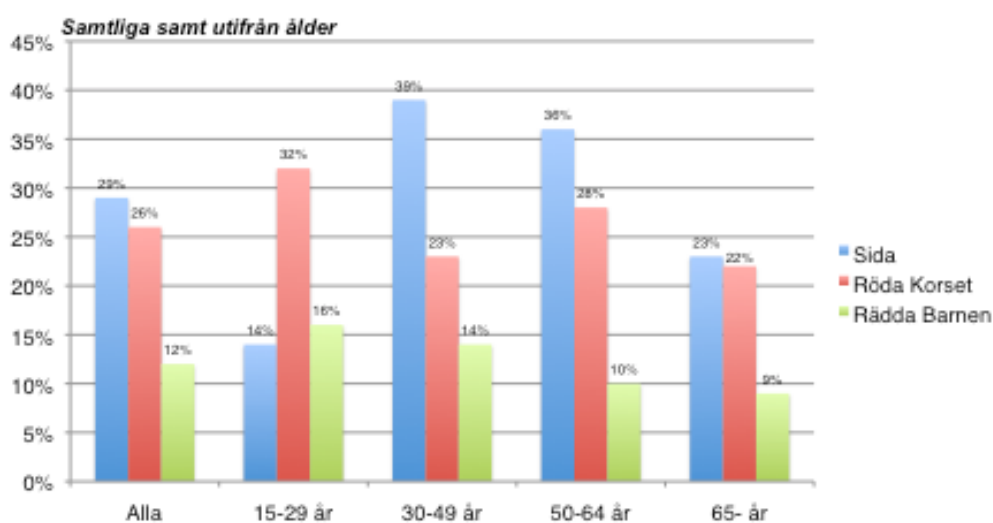
Innan övriga frågor om Sida ställts fick de intervjuade svara på vilken organisation eller annan verksamhet man spontant tänker på när intervjuaren säger ”bistånd till fattiga länder”. De tillfrågade i undersökningen fick först uppge en organisation och

därefter ytterligare en.

Sida är i år det alternativ som flest angett i första hand, 29 procent, tätt följt av Röda Korset, som anges av 26 procent som den organisation de tänker på i första hand när det gäller bistånd till fattiga. 12 procent anger Rädda Barnen och 14 procent säger att de inte kan svara på frågan.

I åldersgruppen 15-29 år är dock förstahandsvalet Röda Korset som anges av 32 procent. Rädda Barnen anges i denna åldersgrupp av 16 procent och endast 14 procent anger Sida som sitt förstahandsval. I åldersgruppen 30-49 år är situationen det omvända. 39 procent tänker i första hand på Sida. Bland de öppna svaren nämns organisationer som Unicef och Erikshjälpen.

Vilken organisation eller verksamhet tänker du i första hand på när jag säger bistånd till fattiga länder?

Hälften känner till hur biståndet används

50 procent av de intervjuade säger sig känna till att biståndet utgör 1 procent av BNP och att en del av det svenska biståndet kanaliseras via EU för ett gemensamt biståndsarbete, vilket är en ökning med sex procentenheter sedan förra mätningen då 44 procent kände till detta. Kunskapen om biståndet ökar tydligt med åldern. Bland personer under 30 år är det endast 34 procent som känner till biståndet via EU. Motsvarande andel bland personer över 50 år är 60 procent. Kunskapen ökar också beroende på utbildningsnivå.

3. Sida och Röda Korset top of mind hos svenskarna

Låg kunskap om var information om bistånd finns

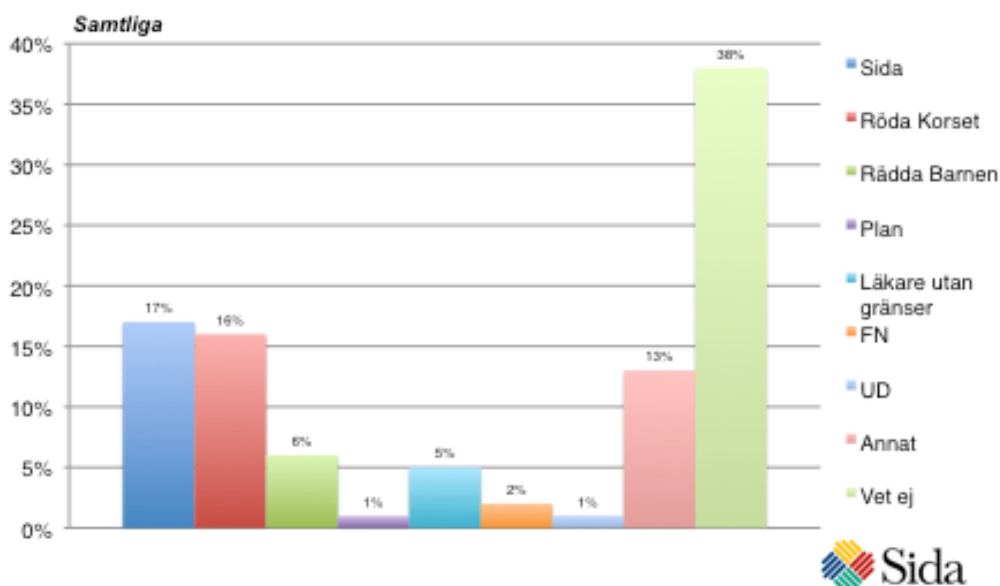
Sida och Röda Korset är de organisationer flest anger som sitt förstahandsalternativ när det gäller vilken organisation de skulle vända sig till eller söka information hos för att få veta mer om bistånd.

17 procent anger att de först skulle vända sig till Sida och 16 procent till Röda Korset. Läkare utan gränser och Rädda Barnen väljer fem respektive sex procent i första hand. Andelen som inte vet eller vill uppge en verksamhet ökar från 32 procent till 38 procent.

Personer under 30 år är mer benägna att välja Röda Korset framför Sida medan svarande i åldersgruppen 30-49 år väljer Sida före Röda Korset.

Utbildningsnivå spelar stor roll. Personer med högre utbildning skulle betydligt oftare än andra vända sig till Sida. Denna grupp är också mer benägen att söka information än vad övriga är. 51 procent av de grundskoleutbildade och 43 procent av gymnasieutbildade anger att de inte vill svara eller inte vet var de ska vända sig.

Vilken organisation skulle du i första hand vända dig till eller söka information hos om du ville veta mer om bistånd?

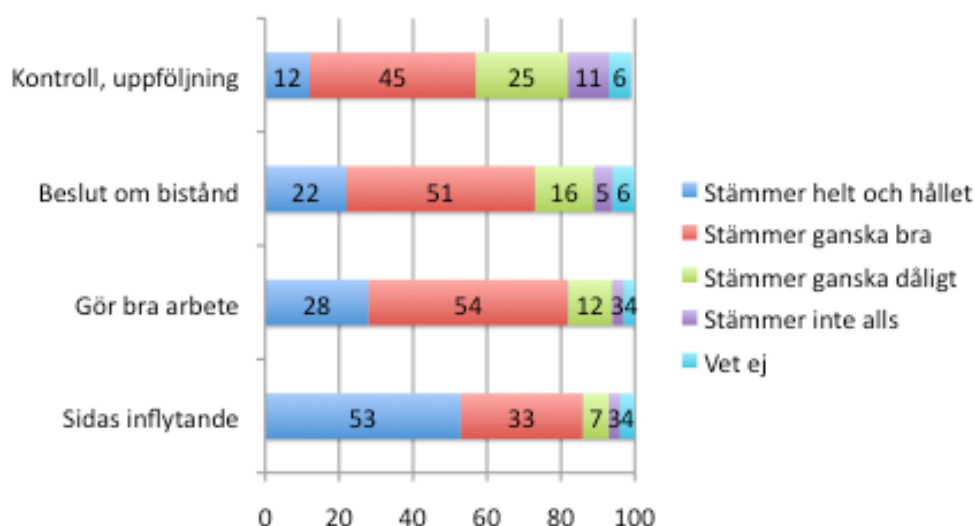
4. Stark tilltro till Sidas arbete med bistånd

Sedan tidigare mätningar, i år och tidigare, vet vi att stödet för det svenska biståndet är mycket högt. För att ytterligare utveckla hur Sida och biståndet uppfattas har Sida låtit ställa ett antal påståenden kring bistånd och synen på Sidas arbete med biståndet.

82 procent av de tillfrågade anser att Sida på det stora hela gör ett bra arbete. Drygt hälften, 57 procent svarar att de har förtroende för Sidas kontroll och uppföljning av biståndet. 73 procent anger att de har förtroende för att Sida tar beslut om hur biståndet ska användas grundat på expertis och analys.

Bland de personer som anger att de röstar Sverigedemokraterna är det endast fyra procent som anser att Sida på det stora hela gör ett bra arbete. Däremot instämmer över 80 procent av personer som anger att de röstar på Sverigedemokraterna att Sida bör ha inflytande över vad pengarna används till i de länder som får bistånd. Bland de personer som anger Miljöpartiet som sitt parti tror 95 procent att Sida gör ett bra jobb.

Påståendena är, i diagrammet nedan sorterade utifrån andelen som håller med om dem.

Påståendena i diagrammet är förkortade och delvis omskrivna. Nedan finns de korrekta

återgivna och i den ordning som de återfinns i tabeller och frågeformulär. De lyder:

- a. Jag har förtroende för Sidas kontroll och uppföljning av biståndet.
- b. Jag har förtroende för att Sida tar beslut om hur biståndet ska användas grundat på expertis och analys
- c. Jag tror att Sida på det stora hela gör ett bra arbete
- d. Jag tycker Sida bör ha inflytande över vad pengarna används till i de länder som får bistånd

Nedan går vi igenom vart och ett av påståendena och ser på skillnader i attityder mellan olika grupper.

Generellt kan vi se att ålder spelar roll, där unga ofta har en mer positiv attityd till bistånd än vad äldre har. Hög utbildning leder ofta till en mer positiv attityd.

Jag har förtroende för Sidas kontroll och uppföljning av biståndet.

Totalt sett är det 57 procent som håller med om detta påstående.

Det är dock endast 12 procent av dessa som helt håller med om påståendet.

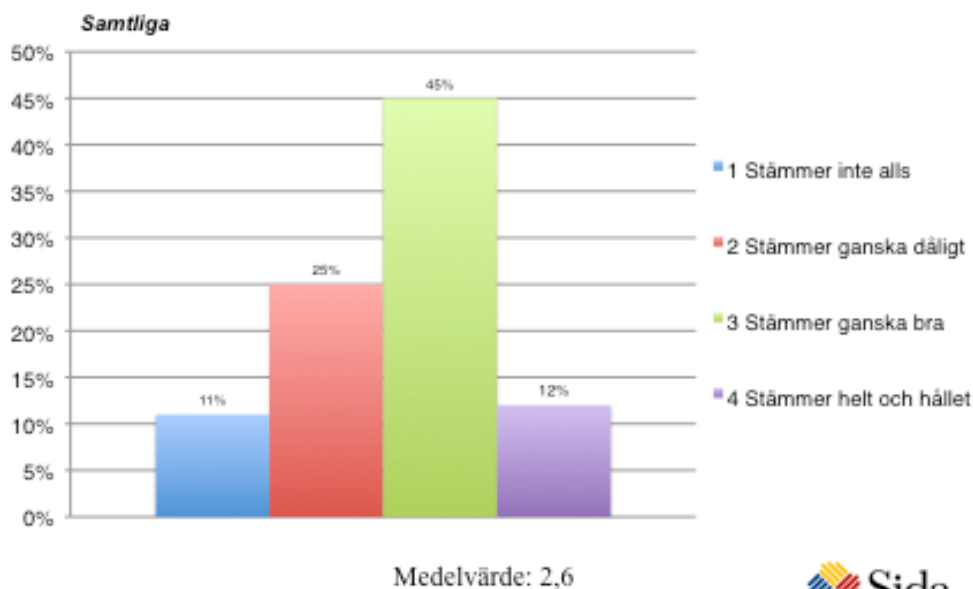
Samtidigt har drygt 40 procent av de svarande *över* 50 år ett lågt eller inget förtroende för Sidas kontroll och uppföljning av biståndet. Män är något mer kritiska än kvinnor.

Däremot håller en majoritet av personer *under* 50 år helt med om påståendet. Allra högst förtroende för Sidas kontroll har liksom förra året personer i gruppen 30-49 år. I denna grupp är det 68 (64) procent som har förtroende för Sidas kontroll, jämfört med 47 (45) procent bland personer över 65 år.

Förtroendet för Sidas kontroll och uppföljning varierar allt mindre utifrån utbildningsgrad. De som har högst förtroendet för Sida i denna fråga är i år personer med gymnasieutbildning.

När det gäller vilket politiskt block man säger sig rösta på har de Rödgröna partiernas (mp,s,v) väljare i högre grad förtroende för Sidas kontroll, 66 procent, än Allianspartiernas (m,fp,c,kd) anhängare med 54 procent. Bland sverigedemokraternas väljare är det 21 procent som håller med om påståendet.

Inställning till påståendet: Jag har förtroende för Sidas kontroll och uppföljning av biståndet

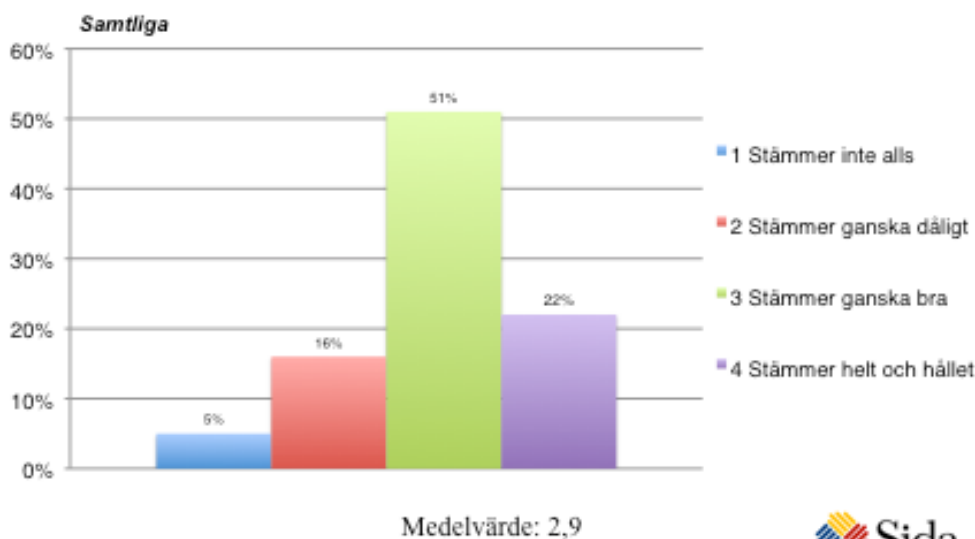
Jag har förtroende för att Sida tar beslut om hur biståndet ska användas grundat på expertis och analys.

Totalt sett är det 73 (70) procent som håller med om detta påstående. Yngre personer har större tilltro till hur Sida fattar beslut. Skillnaderna mellan den yngsta och den äldsta åldersgruppen är relativt stora. Bland personer under 30 år är det 81 (77) procent, vilket är en ökning jämfört med förra året, som har tilltro till Sida i denna fråga. Motsvarande andel bland personer över 65 år är 60 (59) procent.

Ju högre utbildning och inkomst man har desto större förtroende har man för Sidas förmåga att ta beslut grundat på expertis och analys.

Partitillhörighet spelar viss roll. miljöpartiets väljare har högst förtroende och sverigedemokraternas väljare lägst förtroende för hur Sida fattar beslut.

Inställning till påståendet: Jag har förtroende för att Sida tar beslut om hur biståndet ska användas grundat på expertis och analys.

Jag tror att Sida på det stora hela gör ett bra arbete.

En mycket stor andel av svenska folket, 82 (77) procent, menar att Sida i det stora hela gör ett bra arbete. Det är en ökning med fem procentenheter sedan förra mätningen. Kvinnor är något mer positiva till Sida än män, 85 procent mot männens 77 procent.

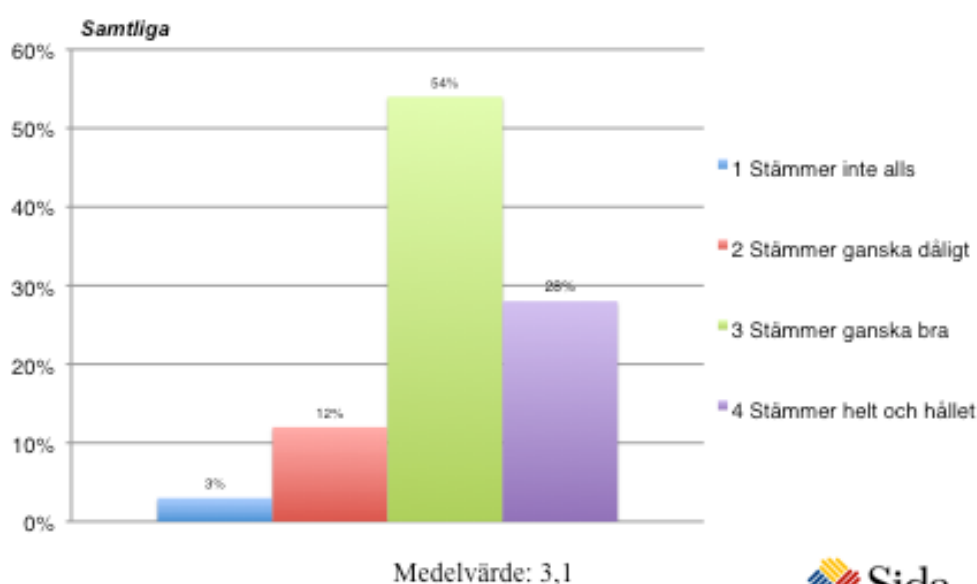
Personer över 65 år är mer negativa till Sidas arbete, 21 procent tar delvis eller helt avstånd från påståendet och endast 71 procent håller med. Mest positiva är personer i åldersgruppen 15-29 år där 91 procent håller med om att Sida gör ett bra arbete. Även 30-49 åringar anser att Sida gör ett bra arbete, 88 procent varav 35 procent helt håller med om påståendet.

Skillnaderna mellan kvinnor och män är generellt mindre i årets mätning, men det finns skillnader. Minst positiva är män i åldersgruppen 50-64 år och de mest positiva bland kvinnorna finns i åldersgruppen 30-49 år.

Bland personer med gymnasial och högskoleutbildning är över 80 procent positiva till Sidas arbete, bland grundskoleutbildade är 76 procent positiva. Hushållsinkomst spelar viss roll. Ju högre inkomst desto större tilltro till Sidas arbete.

95 procent av miljöpartiets väljare håller med om att Sida gör ett bra arbete. Bland socialdemokraternas väljare är det 90 procent som anser att Sida gör ett bra arbete. Bland sverigedemokraternas väljare håller hälften med om att Sida gör ett bra arbete.

Inställning till påståendet: Jag tror att Sida på det stora hela gör ett bra arbete

Stärk Sidas inflytande över biståndet

Jag tycker Sida bör ha inflytande över vad pengarna används till i de länder som får bistånd.

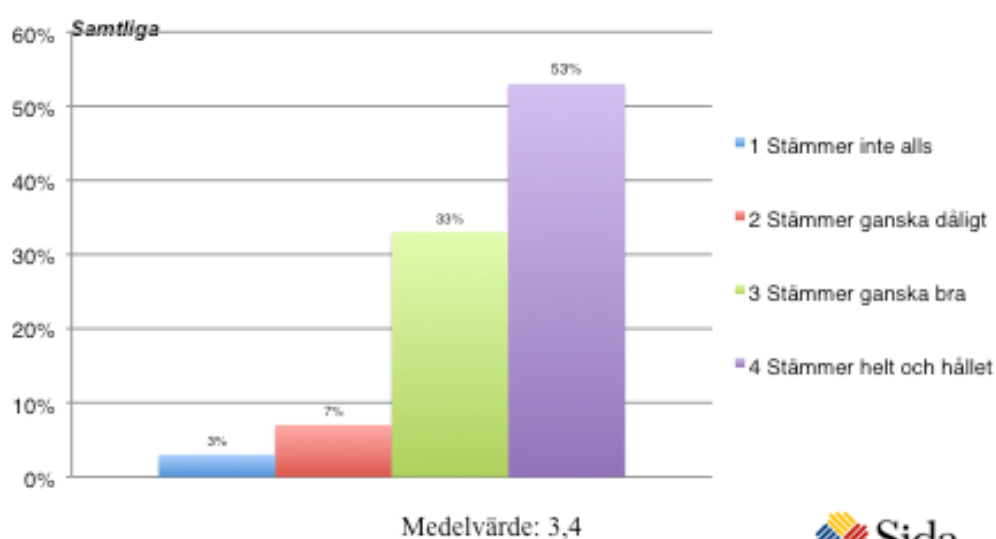
Det finns en stark övertygelse om att Sida bör ha inflytande över vad pengarna används i de länder som får bistånd. 86 procent instämmer i detta påstående. Mer än hälften, 53 procent, håller helt med om att Sida bör ha inflytande över vad pengarna används till. Det signalerar sannolikt även en bristande tilltro till fattiga länders förmåga.

En viss övervikt emot påståendet återfinns bland kvinnor under 30 år. Samtidigt ser vi en övervikt av kvinnor över 50 år som håller med om påståendet. Sammantaget är de yngsta i undersökningen de som minst håller med om påståendet. Allra starkast förankrat är påståendet i åldersgrupperna 30-64 år.

Ju högre utbildning och hushållsinkomst man har desto högre andel som håller med om att Sida bör ha inflytande över hur pengarna används.

Den starka övertygelsen om Sidas inflytande syns även när de tillfrågade får ange partitillhörighet. Folkpartiets väljare är mest positiva, 93 procent håller med om påståendet.

Inställning till påståendet: Jag tycker att Sida bör ha inflytande över vad pengarna används till i de länder som får bistånd.

Appendix

Frågeformulär Gullers (SIDA)

TNS SIFO

15 oktober 2010

1000 intervjuer per vecka.

Telefonbussen vecka 43/Allmänheten 15 år + (Pnr: 1520603)

Fråga 1: Vilken organisation eller verksamhet tänker du i första hand på när jag säger: "bistånd till fattiga länder"

ENDAST ETT SVAR. LÄS EJ UPP SVARSALTERNATIVEN.

- 1 Sida
- 2 Röda Korset
- 3 Rädda Barnen
- 4 Plan
- 5 Läkare utan gränser
- 6 FN
- 7 Utrikesdepartementet
- 8 Annat, nämligen: _____
- 9 Tveksam, vet ej

Fråga 2: Tänker du på någon annan organisation eller verksamhet?

ENDAST ETT SVAR. LÄS EJ UPP SVARSALTERNATIVEN.

- 1 Sida
- 2 Röda Korset
- 3 Rädda Barnen
- 4 Plan
- 5 Läkare utan gränser
- 6 FN
- 7 Utrikesdepartementet

8 Annat, nämligen: _____

9 Ingen/vet ej

Fråga 3: Vilken organisation eller verksamhet skulle du i första hand vända dig till eller söka information hos om du ville veta mer om bistånd?

ENDAST ETT SVAR. LÄS EJ UPP SVARSALTERNATIVEN.

1 Sida

2 Röda Korset

3 Rädda Barnen

4 Plan

5 Läkare utan gränser

6 FN

7 Utrikesdepartementet

8 Annat, nämligen: _____

9 Ingen/vet ej

OM EJ NÄMNT SIDA I FRÅGA 1,2 ELLER 3

Fråga 4: Har du hört talas om en organisation som heter Sida?

1 Ja

2 Nej > **GÅ TILL FRÅGA 6**

3 Tveksam, vet ej

OM JA PÅ FRÅGA 4 ELLER OM SIDA NÄMNTS I FRÅGA 1, 2 ELLER 3.

Fråga 5: Svenska staten ger stöd åt fattiga länders ansträngningar att bekämpa fattigdom, dvs. internationellt bistånd. Sida är den svenska myndighet som ansvarar för ungefär hälften av Sveriges biståndsbudget.

Biståndet går bland annat via FN, EU och enskilda organisationer som Röda Korset och Rädda Barnen. Det går också direkt från Sverige till mottagarländerna.

Jag kommer nu att läsa upp några påståenden om Sida och biståndet och vill att du besvarar dessa med hjälp av skalan

1 Stämmer inte alls

2 Stämmer ganska dåligt

3 Stämmer ganska bra

- 4 Stämmer helt och hållet.
- 5 Tveksam vet ej

**LÄS UPP PÅSTÅENDENA ETT I TAGET. ORDNINGSFÖLJDEN
SLUMPAS.**

- a) Jag har förtroende för Sidas kontroll och uppföljning av biståndet.
- b) Jag har förtroende för att Sida tar beslut om hur biståndet ska användas grundat på expertis och analys.
- c) Jag tror att Sida på det stora hela gör ett bra arbete.
- d) Jag tycker Sida bör ha inflytande över vad pengarna används till i de länder som får bistånd.

Telefonbussen vecka 44/Allmänheten 15 år + (Pnr: 1520604)

Fråga 1: Har du hört talas om en verksamhet som heter Sida?

- 1 Ja
- 2 Nej
- 3 Tveksam, vet ej

OM JA PÅ FRÅGA 1

Fråga 2: Vad är det första du kommer att tänka på när jag säger Sida?

SVARSALTERNATIVEN FÅR EJ NÄMNAS

- 1 Hjälp/Hjälporganisation/Utlandshjälp
- 2 Bistånd/Bidrag/Biståndsarbetet
- 3 Annat, vad? _____
- 4 Tänker inte på något
- 5 Tveksam, vet ej

OM JA PÅ FRÅGA 1

Fråga 3: Är Sida en frivilligorganisation, en myndighet eller ett privat företag?

- 1 Frivillig-organisation
- 2 Myndighet

- 3 Privat företag
- 4 Tveksam, vet ej

TILL ALLA

Fråga 4: Svenska staten ger stöd åt fattiga länders ansträngningar att bekämpa fattigdom, dvs. det vi brukar kalla **bistånd**. Riksdagen har beslutat att biståndet ska vara 1 % procent av vårt lands samlade inkomster, bruttonationalinkomsten. I år är det cirka 30 miljarder kronor.

En del av biståndet går direkt från Sverige till respektive fattigt land men en del ger vi till EU för ett gemensamt bidrag/bistånd till utvalda länder och åtgärder. Kände du till det?

- 1 Ja
- 2 Nej
- 3 Tveksam, vet ej